

פסיכולוגיות ופסיכולוגים יקרים,

"הקיץ עבר החום הגדול, שנה חדשה באה לכל", כך נהגנו לשיר בימי ילדותי. בשנים האחרונות נראה שהחום לא ממהר להסתתר מפניה של השנה החדשה, אך הערבים קרירים והחצבים פורחים ויחד עם פתיחת שנת הלימודים, הם מסמנים לנו שמשהו חדש מתחיל.

הקיץ החולף איפשר לרבים מאיתנו, אחרי תקופה ארוכה, לקחת באמת מרחק מהשגרה, לצאת לחופשות מעט יותר מאווררות וליהנות יותר מהמשפחה ומהטבע. יחד עם זאת, החזרה ללימודים נצבעה בסימני שאלה, על רקע מאבקי השכר של המורים והחסר בכח אדם במערכת החינוך- שני נושאים שהדהדו מקרוב מאד את המצוקות שלנו עצמנו. בסופו של דבר נפתחה השנה כסדרה וגם אנחנו שבנו למלא את תפקידנו, אך סימני השאלה ממשיכים ללוות אותנו אל תוך השנה והם אך מתרבים נוכח נתונים כדוגמת שיעור הנשירה ממערכת החינוך, שהוכפל בשנה שעברה. במהדורה הנוכחית של הניוזלטר המחוזי שלנו, בחרתי להביא בפניכם חלק מהנושאים המעסיקים אותי באופן אישי בפתיחת שנה זו. אתמקד בשלושה נושאים משמעותיים, המעוררים בי, ברוח ימים אלה של חשבון נפש, חששות ותקוות כאחד ביחס ליכולת שלי להשפיע ולשנות אותם באופן הרצוי.

חסר בנח אדם - כולנו עדים לכך שבשנים האחרונות מגיעים פחות מתמחים חדשים אל השפ"חים. לצד שינויים עולמיים בשוק העבודה שלאחר תקופת הקורונה ומגמות ארציות בתחום התעסוקה, ישנם במחוז שלנו גם גורמים דמוגרפיים ואקדמיים הקשורים למצב זה. לדוגמא: המוסד האקדמי היחיד המכשיר סטודנטים לפסיכולוגיה באזורנו הוא האוניברסיטה העברית, באמצעות המגמה הקלינית- חינוכית, בעוד במרכז הארץ ואף בצפונה ישנם מספר מוסדות אקדמיים עם מוסדות פסיכולוגיה חינוכית.

לצד מאמצים המתבצעים ברמת מטה אגף פסיכולוגיה, כגון הגברת החשיפה של פסיכולוגיה חינוכית לסטודנטים בתואר ראשון, וברמת המחוז, כגון בחינת אפשרות לפתיחת מגמות במוסדות אקדמיים נוספים, נראה כי ניתן לקדם שינוי גם באמצעות הסברה ו"שגרור" של כל אחד מאיתנו כלפי סביבתו הקרובה. דווקא בתקופה האחרונה חל שינוי משמעותי ביכולת להתפרנס מהעבודה בשפ"ח, כאשר נוספו שלל פרויקטים, תוכניות וטיפולים תוספתיים לשכר המוצע בתקן. אין לי ספק כי מי שמעוניין לעסוק בפסיכולוגיה חינוכית, על תחומי הליבה שלה, יכול כעת, יותר מכל תקופה אחרת בעבר, לעשות זאת ולהשתכר באופן ראוי. אני מקווה שאתם חשים זאת בעצמכם וחשוב שהבשורה הזאת תעשה לה כנפיים, בתקווה לחזות בשינוי מגמה בקרוב!

אגירה והנגשה של מידע - במחוז שלנו מתקיים פיתוח עצום ומתמיד של חומרים מקצועיים בתוך השפ"חים: תוכניות, מענים ייחודיים, פרויקטים ועוד. חלקם נכתבים וחלק אחר נשאר כ"תורה שבעל פה". לאחרונה, כאשר שפ"חים רבים הציגו תוכניות עבור הכנסתן למערכת הגפ"ן, התברר כי ישנן תוכניות החוזרות על עצמן ו"ממוצאות מחדש" במקומות שונים. מצב זה העלה צורך להגביר את היכולת שלנו ללמוד אלה מאלה ולהנגיש פיתוחים ויוזמות לכלל הפסיכולוגים במחוז. ביום העיון שהתקיים בחודש יולי האחרון הוצגו תוכניות שפותחו ברחבי המחוז ופסיכולוגים יכלו ללמוד ולהתנסות בהן. בחודשים הקרובים, תפעל רכזת המדיה המחוזית, שלומית פוגל יעקבי, באיסוף התוכניות השונות ובהעלאתן לפלטפורמה אינטרנטית נגישה וזמינה. אם יש בידכם תוכנית או כל פיתוח אחר, אשמח אם תעבירו אותה אל שלומית, לטובת בניית המאגר, ממנו כולנו נוכל להנות!

foshlomit@jerusalem.muni.il

מודל העבודה בגיל הרך - כולנו מודעים לחשיבות ההתערבות המוקדמת ככל האפשר ועל השפעתה על התפתחותם התקינה של ילדים, יחד עם זאת לא תמיד אנחנו מצליחים להגיע לילדים כבר עם הופעתם של קשיים בתוך מערכת החינוך, בעיקר בשל חסר בכח אדם. בשנה האחרונה נכנסו מעונות היום לגילאי לידה עד שלוש לפיקוח משרד החינוך, כאשר בשלב זה אנו, הפסיכולוגים החינוכיים, אמורים להתערב רק במצבי חירום מערכתיים כדוגמת מקרי התעללות, מקרים שלצערי כבר חווינו ברשויות שונות.

שינוי בולט נוסף הוא כניסתם של בעלי תפקידים שונים לגן הילדים, כגון: יעוץ ומערך מסייע. חשוב שנשים לב לתפיסה הנוכחית הרואה את הגיל הרך כרצף, המתרחש מלידה ועד לכניסה לבית הספר, ונבחן לאורה את הרלוונטיות של העבודה שלנו בגיל הרך. תהליכי שינוי כבר מתבצעים במספר לא מועט של שפ"חים. תהיה לכולנו הזדמנות לשמוע עליהם וכן על נושאים מרתקים נוספים הקשורים לגיל הרך, ביום העיון הקרוב שיתקיים ב-26.10. ההזמנה מצורפת לניוזלטר זה.

לפני סיום, אני רוצה להפנות את תשומת לבכם ללוח האירועים המחוזיים לשנה כולה, שגם הוא מצורף, שימו לב וכתבו ביומנכם את האירועים הרלוונטיים עבורכם.

אני רוצה להודות לכל אחת ואחד מכם על עבודתכם, כל אחד/ת במקומו ובדגשים הייחודיים שהוא/היא בוחר/ת, על השירות המצויין שאתם נותנים לצוותי חינוך להורים ולתלמידים. מאחלת לכם ולמשפחות שלכם שנה טובה, שנה שתעבור עלינו ברוגע, בצמיחה שלווה, באירועים טובים ושמחים, ברגעים מבורכים של עבודה ושל פנאי.

שלכם,
אורית כהן